Green GEN Cymru
Hodge House
Guildhall Place
Cardiff CF10 1DY

[redacted]

greengencymru.com

Re: Adolygiad o Rhaglen GGC a Chyflawni eich Rhaglen Lywodraethu

Anfonwyd drwy e-bost: Gohebiaeth.Adam.Price@llyw.cymru

Cc: [redacted] Green GEN Cymru
Cc: [redacted] Green GEN Cymru

Annwyl Adam,

Llongyfarchiadau ar eich penodiad fel Gweinidog Cabinet dros Fenter, Cysylltedd ac Ynni. Mae hyn yn foment hollbwysig i Gymru, ac yn gyfle sylweddol i osod cyfeiriad clir ac uchelgeisiol ar gyfer economi, seilwaith a system ynni'r wlad dros y degawd nesaf, er mwyn cefnogi'r uchelgais gyffredinol o greu Cymru decach, wyrddach a mwy llewyrchus.

Bydd y newid i system ynni ddiogel, fforddiadwy a gyflenwir yn ddomestig yn ganolog i gyflawni uchelgeisiau hinsawdd Cymru, ond mae hefyd yn hanfodol i fynd i'r afael â'r argyfwng costau byw, cryfhau cystadleurwydd diwydiannol, creu swyddi hirdymor, a chefnogi twf economaidd cynaliadwy ledled Cymru. Gyda'r galw am drydan yn debygol o gynyddu'n sylweddol drwy drydaneiddio gwres, trafnidiaeth a diwydiant, bydd y penderfyniadau a wneir heddiw yn dylanwadu ar gallu Cymru i gyflawni ei huchelgeisiau trydan adnewyddadwy erbyn 2035 tra'n cadw costau i lawr i ddefnyddwyr a busnesau.

Rydym yn croesawu ac yn rhannu uchelgais Plaid Cymru i weld Cymru'n arwain y trawsnewidiad gwyrdd, cryfhau diogelwch ynni, a sicrhau sero net erbyn 2040. Mae'r argyfwng hinsawdd, ochr yn ochr a'r ymrwymiad i dargedau datgarboneiddio uchelgeisiol, wedi bod yn rhan allweddol i gyflymder datblygiad Green GEN Cymru (GGC) a'n ffocws cryf ar gyflawni ein prosiectau.

Fodd bynnag, nid yw seilwaith grid trydan Cymru yn addas ar hyn o bryd. Mae hwn yn gyfyngiad hirsefydlog sydd wedi'i dystiolaethu'n dda, ac sydd wedi'i gydnabod gan Bwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Materion Gwledig y Senedd, Pwyllgor Materion Cymreig yn San Steffan, ac yn Cynllun Economaidd Newydd Plaid Cymru. Mae wedi cyfyngu ar ddatblygiad ynni adnewyddadwy, cynyddu costau'r system, a chyfyngu ar gyfleoedd economaidd ledled Cymru.

Sefydlwyd Green GEN Cymru (GGC) yn benodol i fynd i'r afael â'r mater strategol hon. Rydym yn falch o fod wedi'i leoli yng Nghymru, gyda chydweithwyr o bob rhan o'r wlad, ac mae ein prosiectau wedi'u cynllunio yng Nghymru, ar gyfer Cymru. Mae'r prosiectau yma wedi'u targedu at rannau gwannaf y rhwydwaith trydan er mwyn galluogi cynhyrchu ynni adnewyddadwy cost isel ar raddfa fawr. Rydym yn gweithio'n agos gyda Gweithredwr y System Ynni Genedlaethol a rhanddeiliaid ehangach y rhwydwaith i sicrhau bod ein cynigion yn cyd-fynd ag anghenion hirdymor y system drydan ac yn cefnogi capasiti sydd ei angen i wireddu uchelgeisiau ynni Cymru.

Gyda Llywodraeth Plaid Cymru newydd yn dod i rym, mae GGC yn barod i weithio mewn partneriaeth i helpu drosi uchelgais maniffesto yn gyflawniad ymarferol ar lawr gwlad - ar gyflymder, ar raddfa, ac mewn ffordd sy'n sicrhau budd economaidd parhaol i Gymru.

Rydym hefyd yn cydnabod bod rhaid ddarparu'r seilwaith grid sydd ei angen ar Gymru fynd law yn llaw ag ymateb i bryderon dilys ynghylch tirwedd, effaith weledol a derbynioldeb cymunedol. Wrth i'n prosiectau barhau i ddatblygu, rydym yn rhoi pwyslais sylweddol ar dulliau a all ddiwallu anghenion hirdymor y system tra hefyd yn adlewyrchu'n well y blaenoriaethau a nodwyd gan Blaid Cymru mewn perthynas â dylunio seilwaith a chadw mwy o werth economaidd o fewn Cymru.

Ar draws ein prosiectau, rydym wrthi'n datblygu dyluniadau a thechnolegau newydd gyda'r nod o wneud y mwyaf o gapasiti'r rhwydwaith tra'n lleihau effeithiau, gan gynnwys technolegau dargludyddion modern, dulliau llwybro, a methodolegau adeiladu wedi'u cynllunio i leihau defnydd tir ac effeithiau amgylcheddol. Ochr yn ochr â hyn, rydym yn gwneud gwaith sylweddol gyda'n partneriaid yn y gadwyn gyflenwi i sicrhau'r budd economaidd mwyaf posibl i Gymru drwy ymgysylltu'n fwy â chontractwyr, gweithgynhyrchwyr a chyflenwyr arbenigol sydd wedi'u lleoli yng Nghymru, a thrwy gynyddu cyfran y cynnwys Cymreig yn ein rhaglenni seilwaith lle bynnag y bo modd.

Mae rhai o'n cynigion dylunio arloesol wedi cael eu dylanwadu gan ddulliau rhwydwaith trydan y tu allan i'r DU, a nhw yw'r rhai nad ydym eto wedi'u cyhoeddi'n gyhoeddus. O ystyried y pwysigrwydd o sicrhau bod ystyriaethau o'r fath yma yn cael eu trin yn gywir, byddem yn croesawu'n fawr y cyfle i gyfarfod cyn gynted â phosibl i rannu'r meddylfryd diweddaraf, dulliau dylunio a'r dystiolaeth rydym yn ei ddatblygu yn y maes yma. Byddai hyn hefyd yn gyfle i drafod sut y gall ein cynigion cyd-fynd â blaenoriaethau a chyfeiriad polisi'r llywodraeth newydd.

Fel rhan o'n gwaith datblygu, rydym wrthi'n asesu wahannol opsiynau peirianyddol a seilwaith gyda'r bwriad o leihau effaith weledol ac ymateb i ystyriaethau cymunedol a pholisi, tra'n parhau i gynnal y gallu rhwydwaith sydd ei angen i alluogi ynni adnewyddadwy ar y raddfa sydd ei angen ar Gymru. Credwn fod gwerth gwirioneddol mewn ymgysylltu cydweithredol ar y cam hwn i archwilio'r hyn sy'n ymarferol i gyflawni, sut mae dulliau gwahanol yn effeithio ar ganlyniadau system, ac yn lle y gall fod cyfleoedd i sicrhau gwell aliniad rhwng cyflawni, ystyriaethau amgylcheddol a derbynioldeb cyhoeddus.

Rydym wedi amgáu - ynghyd â'r llythyr hwn - nodyn sy'n amlinellu sut y gall ein prosiectau cefnogi eich Rhaglen Lywodraethu. Mae hefyd yn tynnu ar ein dadansoddiad o gostau trydan.

Edrychwn ymlaen at weithio gyda chi dros y flynyddoedd i ddod.

[redacted]

Green GEN Cymru